

Huvudman

Letebo Utbildning AB, org.nr 556917-5663
info@leteboskolan.se

Ärendet

Tillsyn av den enskilda huvudmannen Letebo Utbildning AB.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Letebo Utbildning AB att senast **måndag den 16 september 2024** ha vidtagit nedan angivna åtgärder för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Letebo Utbildning AB inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Letebo Utbildning AB ska vidta följande åtgärder

Prövning av ekonomiska förutsättningar

Huvudmannen ska ha ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten. I detta ingår att huvudmannen ska:

- Se till att verksamheten bär sina kostnader (2 kap. 5 § och 26 kap. 3 § skollagen).
- Se till att det egna kapitalet minst uppgår till det registrerade aktiekapitalet om 50 000 kronor (2 kap. 5 § och 26 kap. 3 § skollagen).

- Se till att ha ekonomiskt utrymme för att betala skulder senast när de förfaller till betalning (2 kap. 5 § och 26 kap. 3 § skollagen).

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i den del det avser ägar- och ledningsprövning.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till dokument.goteborg@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2023:1933) i de handlingar som sänds in.

Huvudmannen ska i samband med redovisningen ovan inkomma med ekonomiska underlag enligt följande:

Letebo Utbildning AB

- Årsredovisning för 2023/2024 som visar att det egna kapitalet är intakt, inklusive underskriven revisionsberättelse. Om årsredovisningen inte är klar, inkom med en avstämd och rättvisande resultat- och balansrapport för räkenskapsåret 2023/2024 som visar att det egna kapitalet är intakt
- Uppgifter om aktuellt elevantal höstterminen 2024
- Skattekontoutdrag för perioden 2024-01-17 - 2024-08-31
- Upprättad och underskriven kontrollbalansräkning samt revisorns yttrande till följd av det förbrukade aktiekapitalet som redovisas i den preliminära balansrapporten per 31 december 2023

Staden på Berget

- Årsredovisning för 2023 inklusive underskriven revisionsberättelse
- Avstämd och rättvisande resultat- och balansrapport för perioden 2024-01-01 – 2024-07-31

Letebo Service AB

- Årsredovisning för 2023
- Avstämd och rättvisande resultat- och balansrapport för perioden 2024-01-01 – 2024-07-31

Om ärendet

Skolinspektionen har under 2023/2024 genomfört en riktad tillsyn av Letebo Utbildning AB (org.nr 556917-5663). Letebo Utbildning AB ägs till 100 procent av den

ideella föreningen Staden på Berget (org.nr 865000-7076). Tillsynen har omfattat prövning av insikt och lämplighet vad gäller huvudmannen och dess företrädare samt huvudmannens ekonomiska förutsättningar.

I ärendet har skriftligt material inhämtats från huvudmannen samt Bolagsverket, Kronofogdemyndigheten, Polismyndigheten och Skatteverket. Vidare har kreditupplysningar inhämtats i ärendet. Skolinspektionen har även kontaktat Diskrimineringsombudsmannen och Inspektionen för vård och Omsorg.

Det pågår även en riktad tillsyn av Leteboskolan på skolenhetsnivå med diarienummer SI 2023:7366. Beslut fattas separat i det ärendet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Prövning av ekonomiska förutsättningar

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har i utredningen tagit del av uppgifter om huvudmannens ekonomiska förutsättningar. I dessa uppgifter ingår årsredovisningar för räkenskapsåren 2021/2022, 2022/2023, revisionsberättelser, kontrollbalansräkning per den 31 mars 2023 inklusive revisorns yttrande, intyg om villkorade aktieägartillskott samt tillhörande skuldebrev, resultat- och balansrapport för perioden 1 augusti 2022 till och med 30 juni 2023, resultat- och balansrapport för perioden 1 augusti 2023 till och med 31 december 2023, uppgifter om huvudmannens elevantal i skolan, kreditupplysning från UC daterad den 5 februari 2024, aktiebok, styrelseprotokoll samt skattekontoutdrag för perioden 1 januari 2020 till och med 17 januari 2024. Huvudmannen har även inkommit med skriftliga uppgifter under våren och hösten 2023.

Skolinspektionen har i utredningen också tagit del av ekonomiska rapporter för moderföreningen Staden på Berget (865000-7076) samt för systerbolaget Letebo Service AB (556866-0269). I dessa uppgifter ingår årsredovisningar för räkenskapsår 2022 samt resultat- och balansrapporter för perioden 1 januari 2023 till och med

31 december 2023. Huvudmannen har även inkommit med styrelseprotokoll för moderföreningen.

Enligt den fastställda årsredovisningen för 2022/2023 bär Letebo Utbildning AB inte sina kostnader. Huvudmannen redovisar en förlust om minus 2,1 miljoner kronor. Enligt skriftliga uppgifter från huvudmannen är orsaken till förlusten främst att en stor andel av skolans elever är i behov av extra hjälp och att elevassistenter därför har anställts. Enligt den preliminära resultatrapporten för perioden 1 augusti 2023 till och med 31 december 2023 bär Letebo Utbildning AB inte heller sina kostnader under denna period. Vidare framgår att församlingen, tillika moderföreningen, har stora kostnader för skollokalen men att föreningen inte kan täcka dessa med hyresfakturorna till huvudmannen eftersom huvudmannen inte har några pengar att betala med.

Enligt den fastställda årsredovisningen per 31 juli 2023 uppgick det egna kapitalet i Letebo Utbildning AB till 1 miljon kronor. Anledningen till att den redovisade förlusten om 2,1 miljoner kronor inte förbrukat aktiekapitalet är att huvudmannen under 2023 redovisat erhållna villkorade aktieägartillskott om totalt 1,7 miljoner kronor från moderföreningen. Moderföreningen har dock inte betalat ut några medel till huvudmannen, istället har huvudmannen bokat upp en fordran på moderföreningen motsvarande beloppet av de redovisade aktieägartillskotten. Skolinspektionen har tagit del av intyg för de tre villkorade aktieägartillskotten som totalt uppgår till 1,7 miljoner kronor samt upprättade skuldebrev mellan huvudmannen och moderföreningen. Av skuldebreven framgår att moderföreningen ska betala ut medel till huvudmannen när föreningen har ekonomisk möjlighet till detta. Enligt Letebo Utbildning ABs preliminära balansrapport per 31 december 2023 är det egna kapitalet, inkluderat ovan nämnda aktieägartillskott, åter igen förbrukat. Av erhållna preliminära rapporter för moderföreningen framgår att det egna kapitalet i moderföreningen är negativt per den 31 december 2023. Vidare framgår det av balansrapporten att föreningen har negativa saldon på sina likvidkonton på sammanlagt minus 367 000 kronor. Större delen av omsättningstillgångarna består av upplupna hyror på 678 000 kronor samt fordran på Letebo Service AB på totalt 599 000 kronor. Skolinspektionen bedömer att dessa fordringar är osäkra vilket därmed innebär att föreningens betalningsförmåga bedöms vara svag.

Av styrelseprotokoll för Letebo Utbildning AB, daterat den 24 augusti 2023, framgår att huvudmannen i slutet av augusti 2023 saknar 400 000 kronor inför betalning av huvudmannens fakturor. I protokollet skriver styrelsen att likviditeten inte är bra och att styrelsen litar på att enskilda personer kan låna ut pengar till en ränta om 2,5 procent. I protokollet framgår också att man i budgeten justerar ned hyreskostnaden för skollokalen och att den nya budgeterade kostnaden ska skickas som förslag till hyresvärden, tillika moderföreningen, för att se om den nya budgeterade kostnaden antas. Vidare framgår det av huvudmannens årsredovisning per den 31 juli 2023 att huvudmannens omsättningstillgångar om 741 000 kronor, exklusive fordran på moderföreningen om 1,7 miljoner kronor, väsentligt understiger huvudmannens kortfristiga skulder om 2,3 miljoner kronor.

Av styrelseprotokoll för moderföreningen, daterat den 2 augusti 2023, framgår att Letebo Utbildning AB inte klarat av att betala de senaste fakturorna från moderföreningen och att huvudmannen därför har en skuld till föreningen på drygt 300 000 kronor. Styrelsen lyfter frågan om de ska efterskänka någon hyresfaktura avseende skollokalen till huvudmannen eller vänta med hyreshöjning. Enligt protokollet beslutar styrelsen att fakturera som vanligt men att föreningen sedan får se när huvudmannen kan betala.

Av skriftlig information från huvudmannen under hösten 2023 framgår att huvudmannen vidtagit ett antal åtgärder för att huvudmannen framöver ska kunna bära sina kostnader. Efter vårterminen 2023 avslutades tjänsterna för fem assistenter. Vidare uppger huvudmannen att kurator och skolsköterska kommer att minska sina tjänster från och med den 6 november 2023 med totalt 70 procent. Huvudmannen uppger också att ytterligare tjänster är uppsagda per den 21 december 2023 på sammanlagt 150 procent. Representant för huvudmannen skriver också att de jobbar med effektivisering av matinköp samt inköp av förbrukningsmaterial. Huvudmannen har också bytt leverantör till skolköket och vid bytet förhandlades, enligt uppgift, priset ner. Vidare uppger representanten för huvudmannen att de, så långt det är möjligt, kommer lösa vikarier inom personalstyrkan för att undvika de kostnader som inhyrda vikarier medför.

Av årsredovisningen för moderföreningen framgår att Letebo Utbildning AB också har ett systerbolag. Moderföreningen upprättar ingen koncernredovisning men av årsredovisningen för 2022 för systerbolaget Letebo Service AB framgår att bolaget bedriver skoltrafik i Horred samt fastighetsförvaltning. Det egna kapitalet i systerbolaget uppgick till 162 000 kronor per den 31 december 2022. Enligt den preliminära resultat- och balansrapporten för perioden 1 januari 2023 till och med 31 december 2023 redovisade systerbolaget en vinst om 33 000 kronor, vilket ökade det egna kapitalet med motsvarande belopp. Vidare understeg systerbolagets omsättningstillgångar om 11 000 kronor systerbolagets kortfristiga skulder om 203 000 kronor per den 31 december 2023.

Rättslig reglering

Enligt 2 kap. 5 § skollagen får enskilda efter ansökan godkännas som huvudmän för bland annat grundskola. Godkännande ska enligt 2 kap. 5 § andra stycket lämnas om den enskilde genom erfarenhet eller på annat sätt har förvärvat insikt i de föreskrifter som gäller för verksamheten, har ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten och i övrigt har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen.

I 26 kap. 3 § första stycket 5 skollagen anges att Skolinspektionen har tillsyn över att enskilda som godkänts av Skolinspektionen fortlöpande uppfyller kraven i 2 kap. 5 §.

I förarbetena till skollagen anges att den enskilde ska ha ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten. Kravet gäller under

hela den tid då verksamheten bedrivs. I kravet på ekonomiska förutsättningar ligger att verksamheten ska bedrivas på ett sätt som innebär att den bär sina kostnader och att det finns ekonomiskt utrymme för nödvändiga investeringar. Det kan bli aktuellt att ingripa mot en aktör om ekonomin kraftigt försämras, till exempel genom vikande elevunderlag eller att aktörens tillgångar minskar, på ett sådant sätt att det påverkar förutsättningarna att bedriva en verksamhet av godtagbar kvalitet enligt lagar och andra föreskrifter. Om verksamheten visar ett underskott bör det vägas in om det finns fonderade eller andra medel, exempelvis en bankgaranti, tillgängliga för att hantera underskottet. En prognos som visar att det finns förutsättningar att inom skäligen tid nå ett överskott kan också vara en indikation på att kravet är uppfyllt. Vidare anges att om en tillsynsmyndighet konstaterar att det finns risk att verksamheten inom en nära framtid kommer att gå i konkurs bör detta vara ett skäl att ingripa mot verksamheten. (Prop. 2017/18:158 s. 50 och 122.)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Letebo Utbildning AB inte har ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Enligt den fastställda årsredovisningen för 2022/2023 bär inte huvudmannen sina kostnader. Med anledning av den redovisade förlusten har huvudmannen redovisat erhållna villkorade aktieägartillskott från moderföreningen för att aktiekapitalet inte ska förbrukas. Moderföreningen Staden på Berget har dock inte betalat ut några medel till huvudmannen, istället har huvudmannen bokat upp en fordran på moderföreningen med motsvarande belopp som det redovisade aktieägartillskottet. Skolinspektionen bedömer att den redovisade fordran som huvudmannen har på moderföreningen är osäker då föreningen inte synes ha några likvida medel att tillföra huvudmannen. Vidare är föreningens egna kapital negativt enligt den preliminära balansrapporten per 31 december 2023, vilket innebär att de totala skulderna i föreningen överstiger de totala tillgångarna. Även detta faktum visar att föreningen inte har täckning för den skuld som uppkommit till huvudmannen till följd av de lämnade aktieägartillskotten. Aktieägartillskotten bedöms därmed inte ha det värde som det är upptaget till i huvudmannens årsredovisning per den 31 juli 2023. Att den auktoriserade revisorn godtagit det uppbokade aktieägartillskottet och den därtill kopplade fordran ändrar inte Skolinspektionens bedömning.

Trots att aktieägartillskotten har medfört att aktiekapitalet är intakt i den fastställda årsredovisningen för 2022/2023 bedömer Skolinspektionen att de redovisade erhållna aktieägartillskotten i Letebo Utbildning AB inte stärker huvudmannens ekonomiska ställning då huvudmannen inte erhållit några medel att nyttja. I Letebo Utbildning ABs preliminära balans- och resultatrapport per 31 december 2023 är det egna kapitalet återigen förbrukat, detta trots de tidigare erhållna aktieägartillskotten.

Utredningen visar vidare att huvudmannen har betydande betalningssvårigheter. Av styrelseprotokoll från augusti 2023 framgår att huvudmannen saknar tillräckligt med likvida medel för att kunna betala sina fakturor samt att styrelsen litar på att

enskilda personer lånar ut pengar för att fakturorna ska kunna betalas i tid. Vidare har huvudmannen inte kunnat betala fakturor från moderföreningen vilket resulterade i en skuld om drygt 300 000 kronor. Den försämrade betalningsförmågan avspeglas också i den preliminära balansrapporten per 31 december 2023 som visar att huvudmannens kortfristiga skulder väsentligt överstiger omsättningstillgångarna. Detta innebär att Letebo Utbildning AB har mer skulder som ska betalas inom ett år än vad de har tillgångar att betala med.

Skolinspektionens sammantagna bedömning är således att Letebo Utbildning AB inte har ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten. Bedömningen ändras inte av att huvudmannen redovisat ett antal vidtagna åtgärder för att få verksamheten att bära sina kostnader eftersom effekten av dessa åtgärder ännu inte fått genomslag i de ekonomiska rapporter som inkommit till Skolinspektionen.

Skolinspektionens bedömning ändras inte av att huvudmannen ingår i en koncern då koncernen har en svag ekonomisk ställning.

Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen således att huvudmannen inte uppfyller lagens krav på att ha ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Letebo Utbildning AB:s verksamhet vid Leteboskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller ekonomiska förutsättningar. Det finns därför skäl att förelägga Letebo Utbildning AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Ägar- och ledningsprövning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Prövningen av ledningskretsens insikt och lämplighet har gjorts utifrån det underlag som inhämtats från huvudmannen samt från Bolagsverket, Kronofogdemyndigheten, Polismyndigheten och Skatteverket. Vidare har kreditupplysningar inhämtats i ärendet. Skolinspektionen har även kontaktat Diskrimineringsombudsmannen och Inspektionen för Vård och Omsorg.

I huvudmannens inskickade dokumentation framkommer bland annat att moderföreningen Staden på Berget valt att inte delta i en ekumenisk bönevecka eftersom några av sammankomsterna under böneveckan var förlagda till en kyrka som fört en tydlig "regnbågsprofil", vilket Staden på Berget inte kan ställa sig

bakom. Skolinspektionen konstaterar att det i den pågående riktade tillsynen av Leteboskolan (dnr SI 2023:7366) inte har framkommit att Staden på Bergets inställning i fråga om HBTQ har påverkat verksamheten vid Leteboskolan eller eleverna, i de delar som omfattats av prövningen i det ärendet.

Rättslig reglering

Enligt 2 kap. 5 § skollagen får enskilda efter ansökan godkännas som huvudmän för bland annat grundskola. Godkännande ska enligt 2 kap. 5 § andra stycket lämnas om den enskilde genom erfarenhet eller på annat sätt har förvärvat insikt i de föreskrifter som gäller för verksamheten, har ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten och i övrigt har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen. Vidare krävs enligt bestämmelsens tredje stycke att den enskilde i övrigt bedöms lämplig. Vid lämplighetsbedömningen ska viljan och förmågan att fullgöra sina skyldigheter mot det allmänna, laglydnad i övrigt och andra omständigheter av betydelse beaktas.

Av 2 kap. 5 a § skollagen framgår att följande personer ska omfattas av ägar- och ledningsprövningen när det gäller en juridisk person: den verkställande direktören och andra som genom en ledande ställning eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande över verksamheten, styrelseledamöter och styrelsesuppleanter, bolagsmännen i kommanditbolag eller andra handelsbolag samt personer som genom ett direkt eller indirekt ägande har ett väsentligt inflytande över verksamheten. Enligt bestämmelsens andra stycke ska prövningen enligt 5 § tredje stycket, i fråga om en juridisk person, avse de personer som anges i första stycket och den juridiska personen.

Av 2 kap. 5 b § skollagen framgår att en sökande inte ska anses som lämplig enligt 5 § tredje stycket om det finns en risk för att barn eller elever i den verksamhet som ansökan avser kommer att utsättas för våld, tvång eller hot, diskriminering eller kränkande behandling, eller påverkan som syftar till motarbetande av grundläggande fri- och rättigheter eller det demokratiska styrelseskicket.

I 26 kap. 3 § första stycket 5 skollagen anges att Skolinspektionen har tillsyn över att enskilda som godkänts av Skolinspektionen fortlöpande uppfyller kraven i 2 kap. 5 §.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen har gjort bedömningen att följande personer tillhör ägar- och ledningskretsen: AO såsom styrelseordförande i Letebo Utbildning AB samt ledamot i moderföreningen Staden på Berget, KS såsom styrelseordförande i moderföreningen, RI såsom vice ordförande i Letebo Utbildning AB, CS och ST såsom ledamöter i Letebo Utbildning AB samt moderföreningen, ME, MG, MS samt MM såsom styrelseledamöter i Letebo Utbildning AB och TT, LS samt AE såsom styrelseledamöter i moderföreningen.

I tillsynen har visserligen framkommit uppgifter om att det i moderföreningen Staden på Berget finns en uppfattning, som kan uppfattas som negativ, till HBTQ. I

den pågående riktade tillsynen av Leteboskolan har dock inte framkommit att moderföreningens uppfattning har påverkat verksamheten vid Leteboskolan eller eleverna, i de delar som omfattats av prövningen i det ärendet. Mot denna bakgrund och med hänsyn till vad som i övrigt framkommit i tillsynen gör Skolinspektionen bedömningen att det inte framkommer att Letebo Utbildning AB bryter mot bestämmelserna när det gäller insikt och lämplighet. Skolinspektionen avslutar därför ärendet i denna del.

Beslutet har fattats av Johanna Tinghammar Bruck, beslutsfattare

Utredaren Lars Gustafsson har varit föredragande i ärendet. I ärendets slutliga handläggning har även ekonomen Björn Härd Setervang medverkat.